

Sånn er staten

Årskonferansen – En bedre stat

2023

1 559 milliarder kroner

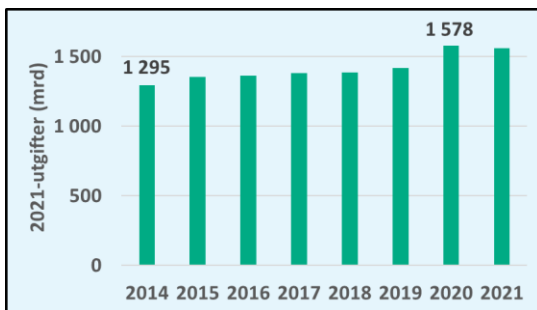
var statens utgifter i 2021

Se utviklingstrekk og flere
tall på statsregnskapet.no

HVOR MYE PENGER BRUKER STATEN?

Den største andelen av statens utgifter går til **sosiale formål** og **kommunene**. Dette er utgifter til blant annet pensjoner, trygder, stønader og rammetilskudd til kommunene.

Statens utgifter har økt siden 2014, med en topp i 2020, som følge av pandemien. Med en aldrende befolkning forventes det at **utgiftene skal øke ytterligere** fra slutten av 2020-tallet.

191 virksomheter

utgjør det vi kaller staten

Les mer om organisering
av virksomheter i staten

HVORDAN ER STATEN ORGANISERT?

Med **staten** mener vi alle virksomheter som inngår i statsregnskapet. Stats- og helseforetak, statlige fond og aksjeselskap holdes utenfor.

Av de 191 inngår rundt 180 virksomheter i **statsforvaltningen**, som er statens utøvende makt. Det vil si departementene med underliggende virksomheter.

Antallet **departementer** har holdt seg relativt stabilt de siste 60 årene. I dag har vi 16 departementer inkludert Statsministerens kontor.

Departementene har i økende grad blitt **sekretariat for politisk ledelse**. Dette har ført til at flere oppgaver er flyttet ut til **direktoratene**. I dag er det 69 direktorater.

Færre og større enheter

er en tydelig trend

[Les rapporter fra DFØ
om statens organisering](#)

HVORDAN UTVIKLER STATENS ORGANISERING SEG?

Vi ser at mange virksomheter går i retning av større og færre enheter:

- **Politireformen** har redusert antall politidistrikter
- **Domstolsreformen** har redusert antall tingretter
- **Strukturreformen** i universitets- og høyskolesektoren har gitt sammenslåinger
- **Ny statsforvalterstruktur** har redusert antall statsforvaltere
- Mange statlige etater går fra en geografisk inndeling til **funksjonsbasert organisering**

Målet med disse reformene har vært effektivisering og å legge bedre til rette for at etatene kan fylle samfunnsoppdraget sitt.

Større og færre enheter gir mulighet for sentralisering. Det er imidlertid et politisk ønske å motvirke dette. Vi ser flere initiativer for desentralisering med vekt på distriktpolitikk.

Samordning

er et økende behov

Les mer om [samordning](#)

HVORFOR ER DET BEHOV FOR SAMORDNING?

For å løse **komplekse samfunnsutfordringer** er det økende behov for god samordning i staten og mellom staten og andre samfunnsaktører.

Gjenstridige problemer passer ikke inn i administrative inndelinger og er på tvers av sektorer og nivåer. Eksempler på slike problemer er utsatte barn og unge, klima og samfunnssikkerhet.

Gjennom den nye **departementsstrategien «Gode hver for seg. Best sammen»** er det satt i gang ulike tiltak for at departementene skal samarbeide bedre.

Statsforvalteren er statens representant i fylket og har en sentral rolle i å samordne staten regionalt. I tillegg er statsforvalteren et viktig bindeledd mellom kommunene og sentrale myndigheter.

173 629 personer

jobber i staten

Les mer om demografiske
kjennetegn ved ansatte i staten

HVEM ER DE STATSANSATTE?

Av disse er det **170 383** som jobber i statsforvaltningen.

Det er **4 443** ansatte i departementene, mens underliggende virksomheter har **165 940** ansatte. Resten finnervi under Stortinget, Sametinget og Domstolene.

De ansatte i staten er jevnt fordelt mellom kvinner og menn. Nesten **70 prosent** av de ansatte i helse- og omsorgssektoren er kvinner, mens over **75 prosent** av de ansatte i forsvarssektoren er menn.

38 prosent av ansatte i staten er under 40 år. I finans- og samferdselssektorene er 40 prosent av de ansatte mellom 50 og 61 år.

Om lag **én av ti** statsansatte har innvandrerbakgrunn.

Flertallet i staten har høyere utdanning.

Over 70 prosent

av statsansatte jobber
utenfor Oslo

Les mer om utvikling i
antall ansatte i staten

HVOR JOBBER DE STATSANSATTE?

Statsforvaltningen er representert i **alle fylkene** i Norge. **27 prosent** av ansatte i statsforvaltningen jobber i Oslo.

I Oslo er **9 prosent** av alle sysselsatte ansatt i statsforvaltningen. Viken har den laveste andelen ansatte i statsforvaltningen, med **3 prosent**.

Antall ansatte i statsforvaltningen vokste med om lag **3 prosent** fra 2020 til 2021, omtrent likt den generelle sysselsettingsveksten i Norge.

Veksten i antall ansatte i statsforvaltningen var høyere enn den generelle sysselsettingsveksten i alle fylker bortsett fra Oslo, hvor den var lavere.

Engasjement

blant medarbeiderne er
statens gull

Les mer i [Statsansatteundersøkelsen](#)

HVORDAN ER DET Å JOBBE I STATEN?

Statsansatte trives i jobben sin. 70 prosent av dem oppgir å være svært engasjerte.

Særlig tre ting bidrar:

- **Mestring** – statsansatte sier de får brukt sine kunnskaper og tilegnet seg nye. I tillegg opplever de at de klarer å løse oppgavene.
- **Autonomi** – statsansatte sier de får være med å bestemme hvordan egne oppgaver skal løses.
- **Mening** – 90 prosent av de statsansatte oppgir at det er viktig at arbeidet deres bidrar til et felles gode.

Selv om engasjementet har holdt seg stabilt høyt i mange år er det flere statsansatte enn tidligere som sier de opplever stress i arbeidshverdagen.

Sykefraværet i staten

er stabilt lavere enn i
arbeidslivet generelt

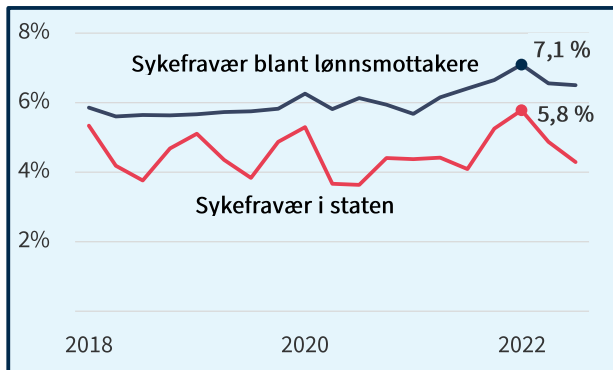

Les mer om sykefravær
blant statsansatte

HVORDAN ER SYKEFRAVÆRET I STATEN?

De statsansatte har, over tid, et sykefravær som ligger **rundt 5 prosent**. Det er tydelig lavere enn for arbeidslivet generelt.

I staten er sykefraværet for menn omtrent halvparten så høyt som sykefraværet for kvinner. Sykefraværet øker med alderen.

7 av 10

mener at det offentlige tilbyr
tjenester av god kvalitet

Les mer i [Innbyggerundersøkelsen](#)

HVA MENER INNBYGGERNE?

Innbyggerne vurderer de kommunale og statlige tjenestene omtrent likt.

Sykehusene og **Lånekassen** er blant de statlige tjenestene innbyggerne er mest fornøyde med.

DFØ har nylig fulgt opp noen av de som besvarte innbyggerundersøkelsen i 2021. Foreløpige funn viser at de nå er litt mindre fornøyde med statens tjenester enn de var den gangen.

I løpet av våren 2023 presenterer vi oppfølgingsundersøkelsen. Her vil tillit være et sentralt tema.

Se rapporter og
tall på dfo.no

Direktoratet for forvaltning
og økonomistyring